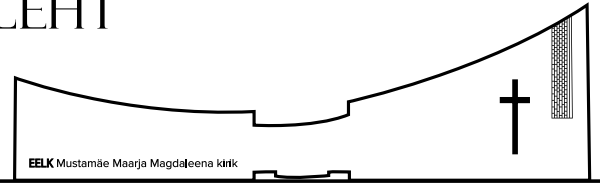

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 08 (69)
SEPTEMBER 2024

MAJALISEPÕLV

tekst Jaana Maria Unga, foto Taavi Turvas

September on paljude laste ja nende perede jaoks uue kooliperioodi algus. Kahe lapse emana tean – kui laps läheb kooli, siis teeb seda kaudselt ka terve pere.

Mustamäe koguduses algab samuti uus ja põnev periood. Kirik sai juunis pühitsetud ning ruumid on valmis teenima kogukonda. Lisaks koguduse enda igapäevatööle saab Mustamäe kirikust Taizé Tallinn ettevalmistuskeskus. Uus ja huvitav ettevalmistusperiood on koguduse jaoks kindlasti ka õppimise aeg.

Lastele soovitakse kooliaja alguses: "Head kooliteed!" Õppeperiood on justkui teekond. Elukestvast õppest saab elukestev (palve) rännak. Taizé noortekohtumised kannavad samuti nime "Usalduse palverännak", mis tähistab aastast aastasse korduvat teekonda läbi Euroopa riikide, linnade, kogukondade ja südame.

Inglise keeles *pilgrimage* ja eesti keeles „palverännak“ tähendab meie mõistes sageli teekonda mõne püha paiga või ehitiseni. Näiteks palverännak *camino* teel Santiago de Compostela kirikusse või näiteks Jeruusalemma.

Sarnased teekonnad olid tuntud nii Vanas kui ka Uues Testamendis. Austust väärivaid kohti oli väga palju, kuid Piiblis ei ole terminit taolise rännaku kohta. Ometi on palverännak või püha teekond saanud Piiblis väga oluliseks, kuid veidi teisiti, kui sõna-sõnalt võiks arvata. 1Ms 17 pt ütleb Jumal Aabrahamile: „Ja ma annan sinule ja su soole pärast sind selle maa, kus sa võõrana elad, kogu Kaananimaa, igaveseks omandiks. Ja mina olen neile Jumalaks!“ (1Ms 17:8, vt ka 1Ms 28:4). Eriline teekond on maal, kus sa oled võõras. Jaakob kasutab võõrana elatud aastaid oma eluea tähenduses (1Ms 47:9), sama teeb ka psalmist, kes räägib oma maapealsest elust kui "võõraspõlve majast" (Ps 119:54). Nii heebrea keeles kui ka kreekaakeelses tõlkes kasutatakse välismaalasest püselaniku kohta kahte terminit, mille erinevus seisneb selles, kas välismaalane on ennast püsivalt sisse seadnud või viibib ta sellel maal ajutiselt. Kreeka keeles on need mõisted vastavalt *paroikos* ja *parepidemos*. Neid sõnu sellisena eestikeelses tõlkes ei leia, pigem on tõlkes edasi antud mõtet. Nii Uues kui ka

Vanas Testamendis kasutatakse mõistet "majaline" (1Aj 29:14b-15a) või "majalisepõlv" (1Pt 1:17-19, Hb 11:13). Võib väita, et Uue Testamendi ajaks olid võõrad või välismaalased saanud erinevate mõistete tähenduses ka lisavarjundi – pikemaajaliselt resideeruvad võõrad olid saavutanud ka mõningase õiguste ja kohustuste pagasi oma kogukonnas. Peetruse esimeses kirjas kohe alguses pöördub kirja kirjutaja koguduse liikmete poole

kui majaliste poole, kes on justkui valitud võõrad, kes elavad küll siin ja praegu, aga on ometi tegelikult igavese elu saadikud läbi Jeesuse Kristuse. Samast kirjast tulebki kõige paremini välja see rännak, mida me peame tegema oma eluajal siin maailmas, kuuludes tegelikult koos Kristusega hoopis igavesse ellu ning olles teel Tema juurde. Me oleme justkui majalised, võõrad,

kellel on siinse maailma õigused ja kohustused, kuid kelle Jumal on saatnud Vana Testamendi esiisade moodi elama võõrale maale. Ja siin saabki see rännak, mida me võime mõista kui terve maapealse elu kestvat teekonda, juurde sõna "palve".

Meie maapealne elu, teekond, igapäevane palverännak toimub osaduses. Jumal ei ole loonud meid siia maailma üksinda elama, vaid ikka koos teistega. Kui laps läheb kooli, siis saab kogu pere sellest osa. Osadus ei saa tulla distantilt. Üheskoos saab käia vaid üksmeeles, lepituses ja rahus. Tülis olevad pooled eemalduvad üksteisest, sõdivad pooled pörkuvad üksteisega. Aga lepituse ja rahu läbi saab liikuda edasi üheskoos, kõrvuti, teineteisele toetudes. Osadus tähendab ka usaldust. Aabraham, Jaakob, Mooses, nad kõik läksid oma teekonnale, sest nad usaldasid Jumala sõna. Jumal on andnud lepituse kohta palju märke, palju tunnustähti, ta on andnud lepituseks oma Poja. Lepituse tulemus on ka usaldus. Kas meie usaldame Jumalat sellel teekonnal, mis ta meie jaoks on andnud?

Soovin kõikidele head teekonda nii kooli kui ka igapäevase elu mõistes. Loodan, et me rändame osaduses ja palves ning suunaga alati Jumala poole.

"Ustav on Jumal, kelle poolt te olete kutsutud osadusse tema Poja Jeesuse Kristuse, meie Issandaga." 1Kr 1:9

TAIZÉ KLOOSTRI RÜTMIS

Jaana Maria Unga ja Mustamäe koguduse noored Carmen, Carina ja Olesja, fotod Taavi Turvas

Vasakult: Taavi, Herta, Olesja, Carmen, Carina, Jaana Maria, Tiina.

Augusti esimesel nädalal, 29.07–05.08 külastasid kuus koguduse liiget ja Mustamäe Kiriku SA juht Taavi Turvas Taizé kogukonda Prantsusmaal. Tavaliselt kestab külastusnädal väikeses Taizé külas pühapäevast pühapäevani, seekord aga pidime lennupiletite tõttu tegema väikese vangerduse ning saabusime hoopis esmaspäeval. Mustamäelt osalesid koguduse vaimulik Tiina, juhatuse esinaine Jaana Maria, kes täitis ka Taizé Tallinn koordinaatori rolli, ning koguduse noored Carina, Carmen, Herta ja Olesja.

Noortel oli võimalus kogu programmis osaleda ning teiste maailma noortega suhelda. Sel nädalal viibis Taizés umbes 1600 inimest, kes jagunesid noorte, täiskasvanute ja perede programmide vahel. Väga hea üllatus oli, et osalesid ka Soome noored, kelle noortejuhid olid juba varasemalt ühendust võtnud aastavahetuse kokkutuleku raames. Jumalast juhitud juhus! Saime võimaluse põhjanaabritega arutada koostöövõimaluste üle ning jagada ideid ning kontakte aastavahetuse tarbeks.

Täiskasvanud osalesid programmis osaliselt, sest võimalus oli suhelda ja infot vahetada nende kloostri vendadega, kes vastutavad ka teatud tööalade eest aastavahetuse kohtumistel. Taavi jaoks oli Taizé külastamine esmakordne, Jaana Maria oli teist korda ning Tiina oli Taizés viibinud pea paarkümmend korda enne seekordset käiku. Lisaks palvustele ja piiblitundidele võisime külastada töökodasid ning nautida imelist Prantsusmaa loodust. Nii noored kui ka täiskasvanud said võimaluse lõunatada koos vendadega ning jagada Eesti uudiseid vend Matthew'le. Taavi oli endale võtnud ülesandeks jäädvustada Taizé nädalat läbi kaamerasilma ning tema tehtud pildid kaunistavad ka käesolevat lugu.

Jaana Maria ja piiskop Ove vend Jean-Jacques juures keraamikatöökojas.

Samal nädalal külastasid Taizé kogukonda ka Põhja-Eesti piiskop Ove Sander ja EELK kantsler Andrus Mõttus.

Juunikuus viibisid ja ööbisid kolm Taizé venda Mustamäe kirikus ning alates septembrist saab Mustamäe kirikust Taizé Tallinn ettevalmistuskeskus. Võtsime vennad külalislahkelt vastu ning saime seeläbi ka veidi erilisemat kohtlemist tunda nende enda kodukohas. Ja mis seal salata, kolm venda, kes jaanuaris ja juunis Eestis meie hoole all viibisid, on justkui enda pereliikmeteks saanud. Eks see ongi see kogukonnatunnetus, mida nii vennaskonnas kui ka tegelikult igas koguduses tunneme.

Taizés viibimise ajal saime kohtuda ka osade uute vabatahtlikega, kes sügisel Eestisse appi tulevad. Marcus on Saksamaalt pärit tulevane kooliõpetaja. Ismael on Boliiviast ning ootab põnevusega Eestimaa lumerikast talve. Julia ja Malena on varem Eestis käinud vabatahtlikena, neid sel suvel Taizés ei olnud.

Vasakult: Marcus, vend Simon, Tiina, Jaana Maria ja Taavi.

Vahva kohtumine leidis aset ühel hommikusöögil, mida me söime koos oma tiimi vendadega. Kuna me polnud täpselt kindlad, kui palju meid hommikusöögile tuleb, siis sai kaetud üks koht kogemata rohkem. Mõtlesime naljatledes, et ah, las olla, jääb külalisele. Järgmisel hetkel liituski meiega Jumala juhitud juhusel öde Wendy, kes tuleb novembris Eestisse appi aastavahetuse kohtumist ette valmistama. Kirikukauga maa köitis öde juba sellepärast, et saada teada, miks on inimesed Jumalast nii eemaldunud.

Eestist on sel suvel Taizés vabatahtlikuna abiks mitu noort. Päris mitmed neist, sh Lauri, Natali ja Madis abistavad hiljem Eestis ka aastavahetuse kohtumise ettevalmistustes.

Suureks elamuseks kujunes päevas vähemalt ühel palvusel eestikeelse "Pühas paigas" laulu laulmine, mille on kirjutanud spetsiaalselt Taizé aastavahetuse kohtumiseks Pärt Uusberg. Nädala alguses õpetasime mitmel korral vendadele ja koorilauljatele eestikeelsete sõnade häädust. Helilooja looming on sageli nüansirikas ning mitte just liiga lihtne. Seetõttu võttis veidi aega, kuni rütm paika loksus, aga iga kord oli tõeliselt eriline tunne eesti keeles Eesti laulu laulda.

Mustamäe koguduse noored on tublid ja iseseisvad tüdrukud, tõdesime nädala lõpuks. Palusime neil jagada oma muljeid Taizés-käigu kohta ning ehk saab järgnevat ülevaate, mida eelnev ei suutnud kirjeldada.

Carmen: Käisin esimest korda Taizés ja sellest on jäänud üks väga-väga äge mulje. Meil olid palved 3 korda päevas, kus laulsime igasugustes keeltes, isegi eesti keeles. Hommikupalvusel sai ka armulauda. See oli uus minu jaoks. Algselt ma arvasin, et palvuse vaikusehetke ajal on täitsa vaikne, aga tegelikult oli kuulda kedagi sahistamas või kõhimas. Laulud, mida me laulsime seal, olid nii head, mulle väga meeldivad need meloodiad. See oli ülilahe! Kõik, kes seal viibisid, olid üligenad. Meie piiblitundi andis üks vendadest, kes tegi seda nii ägedalt. Me arvasime, et ta oleks perfektne *stand-up* koomik. Pärast piiblitundi arutasime väikegruppides piiblitunni teemat lähemalt ja saime mängu mängida. Meie grupp oli nii tore ja sealt saime ka sõpru. Käisime oma väikegrupiga paar korda ka koos palvustel. Selline koht oli ka nagu Oyak, kus sai osta teatud ajal näiteks jäätist, mis olid nii head. Õhtuti võis pärast palvust Oyakis teiste inimestega koos pidutseda. Esimesel päeval pidutsesid itaallased ja portugallased ikka täiega! Reedeti on Taizés vaba lava, päris paljud tegid midagi. Meie õpetasime üht regilaulu neile. Valmistasime laulusõnad, et saaks kaasa laulda ja seda nad kusjuures tegid ka! Mulle endale väga meeldis ka Leedu oma, kus nad õpetasid üht lihtsat rahvatantsu. See oli väga

Lauri, Carmen ja Carina regilaulu sõnu hoidmas.

lõbus ja andis tahte järgmine aasta õpetada vabalaval neile kaerajaani. Selline asi oli ka nagu Taizé pood, kus said osta lauliku, ikoone, nõusid, Taizé risti ja igasuguseid teisi asju. Need asjad olid nii ilusad seal! Me ostime endale ka kokku igasuguseid asju. Taizé vennad on need asjad ise valmistanud ja see on nende sissetulek. Ostes sealt asju, tegi südame soojaks, et saame nende tööd või üldse elamist kuidagi toetada. Olen väga õnnelik, et mul oli võimalus kogeda Taizéd. Tahan kunagi uuesti minna kindlasti, seal oli nii rahulik ja mõnus olla.

Carina: Taizés olid väga huvitavad toidud. Saime hommikuti saia, võid ja kakaod, vahepeal ka šokolaadi. Lõunal ja õhtuti sõime sooja toitu ning kõrvale pakuti erinevaid puuvilju ja vahepeal ka midagi magusat. Soojad toidud olid kõik väga erinevad. Ükskord saime ubade ja ananassidega riisipada, mis maitses huvitavalt. Kõige rohkem meeldis meile pasta. Igapäevaselt oli ka teeaeg,

Olesja ja Carina Taizé teed jagamas.

kus anti külma teed ja midagi magusat (nt *brownie*'t, mingisuguseid magusaid saiakesi). Abistasime mõni päev teeajal tee ja magusa jagamisega ning saime ka mõned uued sõbrad. Meil oli võimalus kahel päeval kahekaupa vendadega lõunat söömas käia. Esimene kord mina ja Herta ning teine kord Olesja ja Carmen. Seal oli teisi külalisi ka peale meie muidugi. Alguses sõime klassikalise muusika saatel vaikides salatit, millepeale sai õli panna ja kõrvale kas veini või vett juua. Arvasin algselt, et salati söömine on nagu kurk, tomat ja mingid salatilehed, aga kui nägin, et lihtsalt salatilehed olid, siis olin väga üllatunud. Polnud varem niisama salatilehti veel söönud ehk see oli huvitav kogemus. Kõik vennad sõid oma salateid nii kiiresti, et kui ma olin kuskil poole peal oma salati söömisega, siis paljud olid kohe lõpetanud oma salatite söömisega ja siis kiirustasin ise ka. Pärast, kui klassikaline muusika jäi vait, võisime erinevate vendadega rääkida ja nendega tuttavaks saada ning ka pearooga nautida. Pearoaks olid mingisugused praetud makaronid maitseainete ja sibulaga ning kastet saime ka oma toidu peale panna, kui soovisime. Väga maitserikkalik toit oli! Sain teada, et üks vendadest tegeles kunagi erinevate võitluskunstidega, mis oli huvitav. Pärast pearoa söömist pakuti meile puuvilju, mis olid ka väga head. Teisel korral, kui Olesja ja Carmen läksid vendadega lõunat sööma, siis pakuti ka salatit, pearoaks said nad omlativormi, mille põhjaks oli sai, ja hiljem ka puuvilju.

Olesja: Me läksime Taizésse lennukiga ja Lyoni lennujaamas tuli meile vastu vend Luc. Prantsusmaale jõudes oli nagu alati väga palav. Taizésse jõudes räägiti meile reeglitest ja paigutati meid tubadesse. Esmaspäeval pärast õhtupalvust läksime mina ja Carmen, Carina Oyakki jäätist ostma. Oyakis oli palju noori. Järgmisel päeval saime endale piiblrühmad. Mina ja Carmen olime ühes rühmas ning Carina ja Herta teises. Minu rühmas oli 7 noort ja 2 rühmajuhti. Rühmades arutasime küsimuste üle, mis olid seotud kirjakohtadega, mida me lugesime piiblitundides. Ma käisin kahel *workshop*'il, mis olid väga kaasahaaravad ja silmaringi laiendavad. Mulle tegi imeliseks Taizé-kogemuse see, et sain taaskord tunda rahu ja nautida vaikust. Kahjuks läks nädal kiiresti ja pidime hüvasti jätma Taizéga ja sõitma tagasi Lyoni. See oli minu neljas kord Taizés ja ma tahan alati tulla sinna tagasi.

MUSTAMÄE KIRIKU RUUMID OOTAVAD RENTNIKKE

Jaana Maria Unga

Mustamäe kiriku pühitsemine tõi kogudusse uued võimalused avada kaunis ja ruumiküllane kirik mitmesugusteks tegevusteks. Iganädalasel toimuvad kirikus jumalateenistused, palvused, diakooniatöö, ettevõtmised laste ja noortega.

Alates septembrist saab Mustamäe kiriku noortetiivast ja külaliskorteritest Taizé aastalõpukohtumise ettevalmistuskeskus, kus püsivalt hakkavad elama ja tööle nii Norra Misjoniseltsi uus vabatahtlik Eirik kui ka kümnekond Taizé venda ja vabatahtlikku. Valiku kasuks otsustas asjaolu, et Mustamäe kirikus on ööbimisvõimalused, kontoritöö- ja koosolekuruumid ning palve-eluks vajalik suur ja väike kirikusaal. Ettevalmistuskeskuse tarvis ehitati välja noortekeskuse I korruse köök ning ajutiselt saavad uue planeeringu II korruse ruumid.

Osa ruume on veel välja ehitamata või sisustamata. Loodetavasti saame varsti valmis kirikuköögi, kuhu on planeeritud täisvarustuses funktsionaalne suurröök. Võimalik, et söögisaali sisustamine müügileiti, toolide ja laudadega võtab veidi kauem aega ning esialgu tuleks hakkama saada ajutiste lahendustega. Köögi valmimisel on kiriku esimene korrus sisuliselt kasutamiseks valmis.

Keldrikorral on hetkel valmis ainult üks saal, mida juba aktiivselt kasutatakse lauluproovideks ja koosviibimisteks. Keldrisaali kõrval asub praktiline kööginurgaga ladu, kus hoitakse nõudevaru. Sügisel on plaanis anda lihtne viimistlus teisele suuremale keldrisaalile, millest tulevikus saab konverentsisaal, ning kahe saali vahel asuvale garderoobialale. Rahaliste vahendite nappimise tõttu antakse ruumidele

kasutamiseks vajalik viimistlus, mida saab tulevikus omakorda lõppviimistleda arhitektide nägemuse järgi.

Alates septembrist on võimalik rentida suurt kirikusaali, keldrisaali ning väikest kirikusaali. Juba praegu on suurt kirikusaali kasutatud mitmeteks kontsertideks ning üritusteks. Kaunis sisearhitektuur ja hea akustika võimaldavad ruumi kasutada väga erinevateks kirikusse sobivateks üritusteks.

Keldrisaalis teeb kaks korda nädalas lauluproove segakoor Noorus ning ruume kasutatakse nii koosolekuteks kui ka mitmesugusteks proovideks. Keldrisaali vaipkate võimaldab erinevaid tegevusi teha ka põrandal. Näiteks on koguduse mudilasring oma koha leidnud just keldrisaalis.

Kui tunnete ruumide vastu huvi, siis julgustan kindlasti ühendust võtma, et kõik võimalused üle vaadata.

RENDIHINNAD AASTAKS 2024

KELDRISAAL

45 €/h, iga järgnev tund 25 €/h ning päevatasu 150 € (maksimum 8 tundi)

VÄIKE KIRIKUSAAL

35€/h, iga järgnev tund 20 €/h

SUUR KIRIKUSAAL

Esimesed kolm tundi 95 €/h, iga järgnev tund 65 €/h, päevahind 450 €

SÜGIS MUSTAMÄE KOGUDUSES

Ülle Reimann

Taas kord hakkab suvi näitama esimesi sügise saabumise märke. See tuleb meelde, et õige aeg on hakata sügiseks ka koguduses täpsemaid plaane tegema.

Jumalateenistused kirikusaalis jätkuvad ikka samas rütmis. **Armulauaga jumalateenistused** algavad igal **pühapäeval kell 15**. Esimene **perejumalateenistus** toimub sel korral 8. septembril, alates oktoobrist ikka **kuu esimesel pühapäeval kell 12**.

Kõik pered on oodatud **laupäeval, 21. septembril kell 12 pannkoogihommikule**. Saame tulla koos lastega, maiustada pannkookidega, jagada oma suveelamusi ja rääkida ka sellest, mis edaspidi plaanis. Kindlasti jätkuvad kokkusaamised lastele ja noortele.

Septembris alustab teisipäeviti taas **eine Piibli ja palvega**, kuid väikese muudatusega ajakavas.

Alustame palvusega kell 12, millele järgneb kerge eine ja piiblilugemine koos aruteluga. Seejärel on võimalus kiriku ruume korrastama jääda.

Endiselt saavad kord kuus kokku meie **elurõõmsad**, tavaliselt **iga kuu kolmandal neljapäeval**.

Palvused Taizé lauludega toimuvad ikka **reedeti kell 19**. Plaan on alustada sügise jooksul **esmaspäevast reedeni kell 12** avalike **Taizé keskpäevapalvustega**, kus osalevad võimalusel ka Taizé vennad ja vabatahtlikud, kes teevad Tallinnas ettevalmistustöid.

Infot meie koguduses toimuvast, ka laste- ja noorteürituste aegadest saab iga kuu ilmutavast ajalehest ning meie kodulehelt: mustamae.eelk.ee

LEERITUND 4: LUNASTUS (32. OSA)

Jaan Lahe

MILLES SEISNEB LUNASTATUD-OLEK?

Nagu eespool öeldud, on lunastus kristluses inimese lõppeesmärk. Ent mida me saame väita lunastatud-oleku kohta? Kas seda on võimalik kirjeldada?

Kuna lunastus on seotud inimese ja Jumala suhtega ning viimasest saab rääkida kõige paremini piltide ja sümbolite abil, siis on püüdnud seda kirjeldada viimaste kaudu ka erinevate aegade kristlikud mõtlejad.

Tavaliselt on nad seostanud lunastatud-olekut inimese surmajärgse eksistentsiga, mille peamiseks sümboliks on „taevas“. Mütoloogilises maailmapildis on viimast kujutatud maast kõrgemal paikneva ruumilise sfäärina, milles viibivad patu ja kurjuse valitsuse all olevast maailmast vabanenud inimeste hinged. Seda ruumi on kirjeldatud kauni, valgusest, värvidest, helidest ja lõhnadest täidetud sfäärina ning kujutatud sellisena nii kristlikus kirjanduses kui ka kujutatavas kunstis. Palju tagasihoidlikumalt kõneleb sellest aga apostel Paulus, kes ütleb: „Mida silm ei ole näinud ega kõrv ei ole kuulnud ja mis inimmeelde ei ole tõusnud – selle on Jumal valmistanud neile, kes Teda armastavad.“ (1Kr 2:9). Erinevalt Ilmutusraamatu autorist, kes kirjeldab väga detailselt Taevast Jeruusalemma (vt Ilm 21:9 jj), ei üritagi Paulus lunastatute seisundit kirjeldada, sest ta teab, et see ületab inimliku kujutlusvõime piirid. Sümbolina mõistetuna ütleb aga „taevas“, mis Piiblis tähistab sealpoolsust, et lunastatud on sealpool aja-, ruumi- ja inimliku tunnetuse piire. Nad on ühendatud Jumalaga, kes on sealpool nähtava maailma piire viisil, mida ei varjata enam patt ega kaduvus.

Ent ometi kinnitavad kaks Uue Testamendi põhiautorit, Paulus ja Johannese evangeeliumi autor, et lunastus ei ole seotud üksnes tuleviku ega surmale järgnevaga, vaid see on miski, mis on olemas juba siin ja praegu. Võib-olla oleks õigem kirjeldada lunastust mitte staatilise oleku või seisundina, nagu seda varasemas teoloogias on tehtud, vaid protsessina, mis algas juba kauges minevikus, saavutas oma kulminatsiooni Jeesuse tulekuga, jätkub tema mõjul ka praegu ja kestab edasi veel tulevikuski. Ka üksikisiku tasandil võiks lunastust mõista protsessina, mis algab hetkel, mil inimene kohtub esmakordselt Jumalaga ja temas tärkab usk, kestab läbi kogu maise elu ning jätkub ka siis, kui inimene siirdub maisest eksistentsivormist uude, meile käsitledamatusse eksistentsivormi, st ka pärast inimese bioloogilist surma.

Oma sisult on lunastus vaimne uuenemine, mis toimub juba siin ja praegu. Käesolevate ridade autor on veendunud, et lunastus, millest räägib kristlik usk, on samane sellega, mida Uku Masing on nimetanud „elusamuseks“. Ajalehes „Edasi“ 1967. aastal korraldatud vestlusringis „Elu mõte“ väitis Masing, et „inimese ehk mõistusliku olendi eluülesandeks ehk sihiks – ehk elu mõtteks – võib pidada

elusamust. Elu on mõttekas siis, kui inimene saab olla intensiivsem, teadlikum, ärkvemal eilsest.“

Elusamuse aluseks on inimese ühendus Jumala kui elu allikaga ja mida tugevam on see ühendus, seda „elusam“ peaks olema inimene. Lunastus kui protsess tähendab seega inimese pidevat vaimset kasvamist Jumala kui eluallika poole ja võib arvata, et see on protsess, mis kestab edasi igavesti.

Lunastus tähendab inimese muutumist patusest, poolikust, lõhestatud ja katkisest olendist pühaks, täiuslikuks ja terviklikuks olendiks, kes tunnetab ka tõelust hoopis teisiti kui ta teeb seda oma eksistentsi praegustes tingimustes. Ta tajub paljususe taga ühtsust, killustatuse asemel terviklikkust ning tema võime armastada on kujuteldamatult kasvanud. Ilmselt omandab inimene lunastusprotsessi käigus ka võimeid, mida tal praegu ei ole, kuid igasugustest konkreetsematest väidetest tuleks siin hoiduda – et mitte langeda fantaasiasse ja spekulatsioonidesse. Lunastatud-olek või õigemini haaratus lunastusprotsessi on miski, mille kirjeldamiseks meil puuduvad veel nii teadmised kui ka tunnetuslikud vahendid – üksnes selle üldsuund on taibatav. Kuid ehk piisab sellestki, et mõista kõige olulisemat – lunastus on teelolek, liikumine millegi meie jaoks kujuteldamatult suure poole, mis muudab meid totaalselt, tehes meist uue loodu ja see annab meie eksistentsile täiesti uue vaatenurga. Ühest küljest on inimene kui Jumala loodu väärtuslik juba praegu, kuid lunastuse kaudu saab ta millekski hoopis enamaks, kui ta on praegu. **Lunastus kui liikumine aina suurema „elusamuse“ suunas annab meie maisele rännakule mõtte ja sihi ning just selles võiks näha inimeksistentsi ülimalt eesmärki.**

Paulus ütleb, et „kogu loodu ootab pikisilmi Jumala laste ilmumist“ (Rm 8:19). Need „Jumala lapsed“ on siin lunastatud, uueks loodud inimesed. Pauluse mõte on aga, et mitte ainult inimesed, vaid kogu loodu igatseb lunastuse järele, ja ta usub, et see igatsus saab ka teoks. Kui see on nii, siis küllap on kogu universum mingil meile käsitledamatul kombel haaratud lunastusprotsessi ja liigub sama eesmärgi suunas nagu inimkondki – täiusliku ühenduse poole Jumala kui kogu olemise alusega. Milline on mitteinimliku loodu uuendatud suhe Jumalaga, aimame me veel vähem kui inimese puhul, kuid usk, et me kuulume kokku kogu muu looduga mitte ainult praegu, vaid ka tulevikus, mitte ainult ajas, vaid ka igavikus, võiks anda meile uue pilgu mitte ainult meie planeedile ja selle asukatele, vaid kogu universumile, nähes selles ühest küljest midagi väga väärtuslikku, kuid teisest küljest vaid vaheastet teel olemistasandite suunas, mida me oma poolikuse tõttu praegu veel kujutledagi ei suuda. **Sõnum lunastusest on aga rõõmusõnum sellest, et me oleme teel ja et sellel teel on mõte ja siht.** (järgneb)

RÕÕMUKÜLLANE VABAÕHUMUUSEUM

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Seda, et suvi imekiirelt möödub, teab iga eestimaalane. Eks me ju ikka ohka septembris, et alles läks kõik õide, aga nüüd juba puudes kollast... Suve peetakse puhkuste ajaks, samas võib seda nimetada ka paanika perioodiks: kuidas küll võtta kiirelt mööduvatest nädalatest maksimum, kuidas käia läbi kõik kohad, mille külastamisest talvel unistasid, ja kuidas jõuda kasvõi mõnelegi neist arvukatest suveetendustest ja -kontsertidest.

Mina otsustasin jääda sel suvel rahulikkuks, anda armu nii endale kui ka rahakotile. Parim elamus oli siinsamas Vabaõhumuuseumis, kus kaks korda käisin oma kaugemal elavate laste ja lastelastega. Veendusin, et see tõesti üks tore paik on, kus leiab tegevust ja rõõmu väikestele ja suurtele ning toidetud saab nii hing, vaim kui ihu.

Esimene külastus oli jaaniõhtul, teine augustikuus. Esimesel korral oli arusaadavalt tulipunktis tuli – suur jaanilõke, mille süütamine elevust tekitas. Lisaks särtsakad rahvatantsud ja -laulud ning rahvariites inimesed. Meie laste lemmikuteks kujunesid poekaubast erinevaid maiuseid pakkuv külapood, suuremad ja väiksemad kiiged ning talulaste mängud – kotisjooks, kaikavedu, puukarkudel kõndimine jms. Toreda üllatuse saime Sutlepa kabelis, kus sedapuhku peeti palvust Taizé vendadega meie oma koguduse eestvedamisel. Rõõm oli näha armsaid koguduseõdesid-vendi! Külastajaid jagus kabelisse kogupalvuse ajaks.

Teisel korral võtsime fookusesse Karjalapse seiklusraja. Seekord oli meie seltskond suurem ja vanuselt mitmekesisem. Lustimist jagus siiski kõigile. Karjapoiss Antsu ja tema sõber Muri juhatusel saime osa vana aja külapoisi argipäevast, samal ajal tutvudes Eestimaa ajaloo ja loodusega mitmesuguste tegevuste ja mängude kaudu.

Kasu muuseumi külastusest oli mitmekülgne. Kogusime elamusi ja teadmisi, saime suhelda ja maiustada. Värskes õhus mere ääres ja metsa sees kõndimine mõjub hästi nii vaimsele kui ka kehalisele tervisele.

Tütar igatahes arvas, et kui nad siin elaksid, võtaks ta kindlasti pere aastapäasme.

Ja, muide, Vabaõhumuuseumis kehtib ka muuseumikaart.

TÄNU- JA EESTPALVED

Sina, Issand, oled hea ja andeksandja, ja rikas heldusest kõigile, kes Sind appi hüüavad. Ps 86:5

TÄNUPALVED

Kallis taevane Isa!

Me täname Sind imelise ja sooja suve eest Eestimaal! Täname Sind oma armastatud lähedastega koos veedetud aja eest!

Me täname Sind rahu eest meie maal. Täname Sind, et oled hoidnud meie maad ja rahvast läbi kõigi 33 taasiseseisvusaasta. Tänu Sinu mõõtmatu armu ja halastuse eest!

Me täname Sind meie kiriku eest Mustamäel! Tänu sulle iga inimese eest, kes kiriku ehitamise juures oma panuse on andnud, kas siis praktilise tegevusega või meid püsivalt eestpalvetega kandes!

PALVE

Kõigeväeline, igavene Jumal, kes sa meid hädas hoiad ja meie elu õnnistad! Me palume Sind, aita oma halastuse pärast meil kõiki maiseid varasid kasutada taevaseid aardeid kaotamata!

EESTPALVED

Armas Taevane Isa!

Toome eestpalves Sinu ette kogu algava kooliaasta, kõik Eestimaa koolid ja lasteaiad. Õnnista koolide ja lasteaedade õpetajaid meie laste ja lastelaste õpetamisel! Õnnista kõiki koolilapsi ja lasteaialapsi algaval õppeaastal!

Palume jätkuvalt meie eestpalvekoguduse eest Kambjas! Õnnista Kambja koguduse töötajaid ja koguduse õpetajat!

Me palume sinu hoidvatesse ja kandvatesse kättesse meie koguduse, kõik koguduse liikmed, sõbrad ja kõik koguduse tegemised ja kokkusaamised!

Toome eestpalves Sinu ette Taizé Tallinna ettevalmistused! Me palume, et sa õnnistaksid selle ürituse toimumist!

PS! Kui koged Jumala vastust oma palvetele, siis palun jaga oma TÄNUPALVEID siin ajalehes, et julgustada teisigi.

Samuti võid julgelt saata oma EESTPALVESOOVE, et ka teised koguduse liikmed saaksid sinu eest palvetada.

MUSTAMÄE SIPELGAD JA NOORED JÄPEL

tekst Maris Kuldkepp, fotod Triin Salmu, Laura Kookmaa

Ülitore on näha, et need kristlikud noorteüritused, mis ka koguduse noorteuhi teismeikka jäid, on ikka veel alles ja meie Mustamäe noored saavad samuti neist osa. Kahjuks ei saanud ma ise noortega seekord kaasa minna, kuid kogusin kokku nende muljed.

18.-21. juulini toimus Pilistveres taas oikumeeniline noortefestival JäPe. Festival sai oma nime aastal 2004 ja on lühend nimest Järgmine Peatus, kuid sisu poolest kannab järjepidevust juba aastast 1990. Mustamäelt võttis sel aastal osa neli noort sipelgana ja kolm osalejana. Sipelgad lähevad laagripaika juba esmaspäeval vajalikke ettevalmistusi tegema, et neljapäevaseks osalejate saabumiseks oleks kõik hästi korraldatud ja valmis, et kõik saaksid meelde jääva laagrikogemuse! Sel aastal läksid Mustamäelt sipelgateks Olesja, Maarelee, Carola ja Kelly, laagris osalesid Anna, Carmen ja Estreia. Peakorraldaja Triin Salmu kinnitusele said Mustamäe noored oma ülesannetega väga hästi hakkama!

Pilistvere oli enamusele neile juba eelmisest aastast tuttav paik ja ka programm oli meeldivalt tuttav. Samuti andis JäPe võimaluse taaskohtuda sõpradega eelmistelt kristlikelt üritustelt. Selleaastane teema oli "Jumal on...", mis andis rohkesti mõtisklusainet piiblitundideks ja aruteludeks väikerühmades ning ka palvusteks.

Noortele jäid meelde piiblitunnid, vestlused nii väikerühmades kui ka vabal ajal, vaba lava etteasted, heategevuslik Vembu-Tembu turg (seal saavad kõik soovijad müüa midagi, kas materiaalselt või elamusteenust; turu tulu läks sel aastal Lootuse küla tegevuste toetuseks), mängud, Taizé palvus ja külakiik.

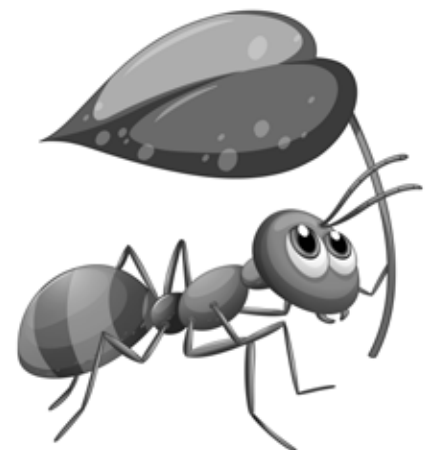
Noored mainisid ka ilma ja toitu. Kuna magamine toimub telkides, on ilm oluline faktor, kuid tuleb välja, et isegi vihm ei takista JäPet nautimast või plaanimast juba järgmisel aastal taas minemist. Söök oli maitsev ja toitev. Pilistvere laagripaigana on ka sobiv, kuna asub enam-vähem võrdsel kaugusel igast Eestimaa nurgast. Järgmisel aastal on välja kuulutatud aga JäPe toimumiskohana Puhja alevik Tartumaal ning kõik Mustamäe noored soovivad taas sellest osa saada ja kutsuvad teisigi osalema!

SIPELGA-FAKTID

Siin on kümme fakti päris sipelgate kohta. Otsusta, kas tegu on tõese või väära faktiga.

1. Sipelgatel on aju.
2. Sipelgatel on kolm kõhtu.
3. Sipelgad on elanud koos dinosaurustega.
4. Maailmas elab 10 000 sipelgat iga inimese kohta.
5. Sipelgad suudavad vee all olla kuni 12 h.
6. Mõned sipelgad võivad elada kuni 15 aastat.
7. Sipelgad on arenenud välja põrnikatest.
8. Sipelgas on kõige pikema elueaga putukas.
9. Sipelgas on kõige nõrgem elusolend, võrreldes oma kehakaaluga.
10. Kõik töölised ja sõdursipelgad on isased.

1. Tõde. 2. Vale. Sipelgatel on kaks kõhtu. 3. Õige. 4. Vale. Sipelgad on miljoni tüüpi inimese kohta. 5. Vale. Nad suudavad vee all olla kuni 24 h. 6. Õige. 7. Vale. Sipelgad on välja arenenud herilastest. 8. Vale. Sipelgas on kõige tugevam elusolend. 9. Vale. Nad kõik on emased, nagu kuningaannadki.

Sipelgas: www.freepik.com

KUUKAVA SEPTEMBER 2024

Jumalateenistus armulauaga pühapäeviti kell 15
Perejumalateenistus armulauaga
kuu esimesel pühapäeval (06.10) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

P 01.09 kell 15 Jumalateenistus armulauaga,
laste õnnistamine
L 14.09 kell 13-19 Noortepäev Soome külalistega
N 19.09 kell 12 Elurõõmsad ja tegusad
L 21.09 kell 12 Pannkoogihommik peredele
20.-22.09 **Pauluse päevad** Tartus Pauluse kirikus.

Palvused Taizé lauludega reedeti kell 19.

Eine Piibli ja palvega teisipäeviti
kell 12 Taizé palvus, selle järgneb kerge eine ja koristamine.

03.09 Elle Säde
05.09 Kärt Kaljapulk
09.09 Kätlin Reintam
09.09 Liis Rebane
13.09 Reelika Raudsepp
14.09 Jaana Maria Unga
16.09 Heili Einasto
16.09 Anti Kõrve
18.09 Reet Eru
21.09 Monika Kredemann
25.09 Riina Koppelmann
26.09 Carina Alliste
30.09 Mai Väinsalu

TARTU

1. NÄDAL - MATKANÄDAL

1.09 Looduhoiukuu avamatk Kvissentali
17:00 linnalooduse matkarajal
Lodjakoda (Üjula 96, Tartu)

2. NÄDAL - ARUTELUNÄDAL

9.09 Aruteluring.
18:15 Evolutsioon või looming?
Tartu Kolgata baptistkogudus
(Veski 40, Tartu)

3. NÄDAL - TALGUNÄDAL

21.09 Kartulitalgud Tartu Maheaias
14:00 Linnupargi aed (Haste põik 18, Tartu)

4. NÄDAL - RAAMATUNÄDAL

24.09 Raamatusitlus. EKNi "Armastame
17:00 loodu(s)t" raamatu taasesitlus
Looduseuurijate seltsi saal (Struve tn 2, Tartu)

5. NÄDAL - FILMINÄDAL

29.09 Filmiõhtu. "The Letter: Laudato Si'
17:00 Film" (2022)
Peetri kooli filmiruum (Küüri 1, Tartu)

4.10 Assisi Franciscuse päeva tähistamine
19:00 palve ja muusikaga
Tartu katoliku kirik (Veski 3, Tartu)

LOODUHOIUKUU 2024

1. SEPTEMBER - 4. OKTOOBER

TALLINN

1. NÄDAL - MATKANÄDAL

1.09 Piibli- ja loodusteemalise avastusraja
15:00 avamine
Kadrioru park, Jaan Poska monument

8.09 Palvusrännak Pääsküla rabatorni
7:00 Pääsküla raba Kraavi tänava parkla (Männiku)

2. NÄDAL - ARUTELUNÄDAL

8.09 Looduhoiukuu oikumeeniline
17:00 avajumalateenistus
Kalju baptistkoguduse hoov (Kalju 1, Tallinn)

8.09 Paneeldiskussioon: Lõkkame käima
18:15 Looduhoiukuu arutelunädala
Kalju baptistkoguduse hoov (Kalju 1, Tallinn)

3. NÄDAL - TALGUNÄDAL

16.09 Talgud "Teeme ruumi elule"
17:00 Elurikkuse aed (Keava 9, Tallinn)

Ootab uusi lauljaid kõikidesse häälerühmadesse!

Avatud proov laupäeval, 28.09 kell 12-16.30

Viisipidamine on vajalik, noodikirja lugemine on soovitatav.

Laulmiseni!

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@eelk.ee; tel: 5373 0718

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Noortetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814

Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäe kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: mustamae.eelk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: magdamisjonipood.ee; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**